

Namesto ene tri železnice

Leon
Klemše

Zadnje tedne se je spet aktualizirala zgodba takoimenovanega logističnega trojčka, to je povezave med železnicami, koprskim pristaniščem in Intereuropo. Kakšnega uradnega dokumenta sicer še ni, gre pa očitno za ponoven poskus države, da bi svoje težave sanirala tudi v breme zasebnega kapitala.

Odziv sindikatov in lokalnega okolja je seveda negativen, vendar pogledajmo stvar tudi s kapitalskega vidika. Kako bi jo v tej zgodbi odnesli nedržavni delničarji Luke in Intereurope? Slabo. Zakaj? Predlagajo pravzaprav združitev treh družb z različnimi lastniki. Železnice so državne. Zanje so značilne visoke izgube, preveč zaposlenih, slab poslovni model in poslovna kultura državnega podjetja, dvanajst sindikatov itd... Skratka sistem v krizi.

Poleg tega pa so naše železnice v tem trenutku potrebne zelo velikih investicij, kjer naj bi vsaj posredno sodeloval tudi kapital drugih dveh družb. Ti pa sta normalni delniški družbi, Luka sicer z večinskimi državnimi lastništvom. Resda imata obe sicer zdaj nemajhne težave, pa vendar moramo poudariti, da gre pri njih za popolnoma drugačno poslovno kulturo. To niso podjetja, ki državo ves čas prosjajo za denar, to so podjetja, ki so se navajena boriti na trgu za posel in so tudi navajena dobrih poslovnih izidov.

Prepričan sem, da bi se v primeru povezave sistem zbirokratiziral in navznoter v trenutku požrl vse

sinergije, ki naj bi jih povezovanje, če bi jih res, prineslo. Namesto ene železnice, bi jih potem imeli tri. V košaro bi padlo gnilo jabolko. Nekaj dragocenega, kar je uspelo to okolje v nekaj desetletnih ustvariti, ne gre porabiti za saniranje nečesa, ki sploh nima prave volje po sanaciji.

Država bi (ali bo) na začetku zasebne delničarje vabila, naj projekt podpremo in prikazovala pozitivne strani projekta, ko pa bi svoje dosegla, bi na nas pozabila. To smo doživeli že velikokrat. Kakšen je, denimo, zdaj položaj manjšinskih delničarjev v elektro podjetjih? Kaj dobi mali delničar, če mu ponudijo vstop v takšen konglomerat? Delež v podjetju z večinskim lastnikom, ki njegovih delnic ne želi. Dobi nelikvidno naložbo, ki svoje morebitne dobičke, če so, vedno usmerja naprej za nove in nove investicije. Za dividende vedno zmanjka. Možnost dobro prodati bo dobil zgolj v kakšni anomalični situaciji, za katero obstaja velika verjetnost, da je sploh ne bo zaznal in razumel.

Sam nisem proti spremembam in mislim, da le premišljene spremembe prinašajo napredek. Vendar mi predlagan model zagotovo ne ustreza. Do konkretnih dejanj bo zagotovo treba še počakati, mislim pa, da kar dobro vemo, kaj nočemo. Zato bom proti in če bo do tega prišlo, bom svoje delnice prodal.

Leon Klemše je predsednik uprave Interfin Naložbe, Koper